

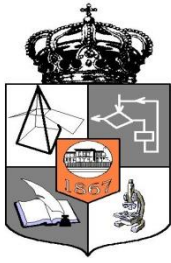
MINISTERUL EDUCAȚIEI
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BACĂU
COLEGIUL NAȚIONAL „FERDINAND I” BACĂU
Concursul Național Interdisciplinar
„Vrănceanu – Procopiu”
25 februarie 2023
FIZICA

BAREM DE EVALUARE
CLASA A XII-A

Barem Problema 1, clasa a XII-a

Item	Soluție	Punctaj parțial	Punctaj total
a)	Variația impulsului unui foton ca urmare a reflexiei pe suprafața discului	0,5p	3p
	$\Delta \vec{p} = \vec{p}_r - \vec{p}_i$		
	$p_r = p_i = p_0 = hv/c$		
	$\Delta p = 2hv/c$	0,5p	
	Variația impulsului discului este egală ca mărime și de sens contrar variației impulsului fotonului. Asupra discului va acționa o forță orientată pe verticală în sus.	0,5p	
	Dacă în timpul Δt pe fața inferioară a discului se reflectă ΔN fotoni, atunci forța care acționează asupra discului pe verticală în sus este:	0,5p	
	$F = \frac{\Delta N \Delta p}{\Delta t} = \frac{NS \Delta t 2hv}{c \Delta t} = \frac{2hvN\pi R^2}{c}$		
	Discul se ridică dacă $F_{\min} \geq mg$	0,5p	
	$N_{\min} = cmg / (2hv \pi R^2)$	0,5p	
b)	Accelerația discului pentru intervalele de timp în care discul este supus acțiunii fasciculului de lumină monocromatică este dată de relația:	0,5p	3p
	$F - mg = ma$		
	$\frac{2hvN_0\pi R^2}{c} - mg = ma$		
	$a = \frac{2hvN_0\pi R^2}{mc} - g$		
	In intervalele de timp în care iradierea este intreruptă accelerația discului este $-g$	0,30p	
	Pozițiile și vitezele discului la momentele de timp precizate în grafic sunt: $y' = aT_0^2/2 \quad v_0' = aT_0$ $y_0 = y' + v_0'T_1 - gT_1^2/2$ $v_0 = v_0' - gT_1$ unde $t_1 = T_0 + T_1$ și $v_0 = 0$	0,50p	
	$y_0 = agt_1^2 / (2a + 2g)$ $y_1 = y_0 + at_1^2/2 \quad v_1 = at_1$ $y_2 = y_1 + v_1t_2 - gt_2^2/2 \quad v_2 = v_1 - gt_2$ $y_3 = y_2 + v_2t_3 + at_3^2/2 \quad v_3 = v_2 + at_3$	0,70 p	

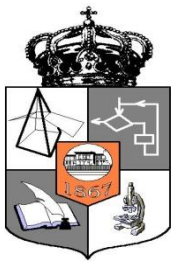

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BACĂU
COLEGIUL NAȚIONAL „FERDINAND I” BACĂU
Concursul Național Interdisciplinar
„Vrănceanu – Procopiu”
25 februarie 2023
FIZICA**

**BAREM DE EVALUARE
CLASA A XII-A**

	Presupunem că pe durata τ_2 a întreruperii iradierii discul urcă la înălțimea maximă y_{\max} și revine descendent la înălțimea y_1 cu viteza v_1 și că pe durata τ_3 a următoarei iradierii discul coboară încetinit până la y_{\min} și revine ascendent la y_1 cu viteza v_1 Dacă duratele τ_2 și τ_3 alternează după aceeași regulă discul efectuează o mișcare periodică cu perioada $\tau_2 + \tau_3$ în raport cu y_1 între înălțimile y_{\max} și y_{\min}.	0,50p	
	Ca urmare: $y_1 = y_3$; $v_1 = v_3$ $\tau_2 = a \tau_3 / g$ $\tau_3 = 2 \tau_1$	0,50p	
c)	Fasciculul emergent din lentilă care asigură echilibrul discului are vârful în focarul lentilei divergente. dS_0 și dS sunt suprafețele elementare din planul lentilei ($y=0$) și planul feței inferioare a discului care se văd sub același unghi solid din focarul lentilei. $d\Omega = \frac{dS_0 \cos\alpha}{\left(\frac{f}{\cos\alpha}\right)^2} = \frac{dS \cos\alpha}{\left(\frac{f+y}{\cos\alpha}\right)^2}$	0,5p	3p
	$dS_0 = \frac{dS}{\left(1 + \frac{y}{f}\right)^2}$ $dS_0 = dS \left(1 - 2\frac{y}{f}\right)$	0,5p	
	Variația impulsului unui foton incident pe direcția α după reflexia pe fața inferioară a discului este $\Delta p = \frac{2h\nu \cos\alpha}{c}$ Fasciculul este foarte puțin divergent (α foarte mic), $\cos\alpha=1$; $\Delta p = \frac{2h\nu}{c}$	0,5p	
	Aria suprafeței sectorului elementar de pe suprafața inferioară a discului pe care sosesc într-un interval de timp dt, un număr dN de fotoni transportați prin secțiunea cu aria dS_0 : $dS = r d\theta dr$ $dN = N_0 dS_0 dt$ $dN = N_0 \left(1 - \frac{2y}{f}\right) r d\theta dr dt$	0,5p	
	Forța care acționează normal pe sectorul cu aria suprafeței dS $dF = dN \frac{\Delta p}{dt} = \frac{2h\nu N_0}{c} \left(1 - \frac{2y}{f}\right) r d\theta dr$ $F = \frac{2h\nu N_0}{c} \left(1 - \frac{2y}{f}\right) \int_0^{2\pi} d\theta \int_0^R r dr = mg$	0,5p	
	$N_0 = \frac{mg}{\frac{2h\nu}{c} \left(1 - \frac{2y}{f}\right) \pi R^2}$	0,5p	
	Oficiu	1p	1p
	Total	10p	10p

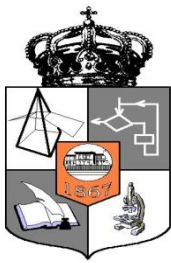
MINISTERUL EDUCAȚIEI
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BACĂU
COLEGIUL NAȚIONAL „FERDINAND I” BACĂU
Concursul Național Interdisciplinar
„Vrânceanu – Procopiu”
25 februarie 2023
FIZICA

BAREM DE EVALUARE
CLASA A XII-A

Altă posibilă rezolvare pentru punctul c)

c)		Fasciculul emergent din lentilă care asigură echilibrul discului are vârful în focarul lentilei divergente. Variația impulsului unui foton incident pe direcția α după reflexia pe fața inferioară a discului este $\Delta p = \frac{2h\nu \cos\alpha}{c}$	0,5p		
	Fasciculul care ajunge pe disc este foarte puțin divergent (α foarte mic), $\cos\alpha=1$;	$\Delta p = \frac{2h\nu}{c}$	0,5p		
	Fie R_{sf} raza secțiunii fasciculului divergent care ajunge pe extremitatea discului $\frac{R_{sf}}{R} = \frac{f}{f+y} = \frac{1}{1+\frac{y}{f}}$ $R_{sf} = \frac{R}{1+\frac{y}{f}}$ Aria corespunzătoare secțiunii fasciculului este $S_0 = \pi R_{sf}^2 = \pi \left(\frac{R}{1+\frac{y}{f}} \right)^2 = S \left(1 - \frac{2y}{f} \right)$ Unde S este aria discului		0,5p	3p	
	Numărul de fotoni transportați în timpul Δt, prin secțiunea S_0 a fasciculului este:	$\Delta N = N_0 S_0 \Delta t = N_0 S \left(1 - \frac{2y}{f} \right) \Delta t$	0,5p		
	Forța care acționează normal pe suprafața discului este:	$F = \Delta N \frac{\Delta p}{\Delta t} = \frac{2h\nu N_0}{c} \left(1 - \frac{2y}{f} \right) S$	0,5p		
	Din condiția de echilibru pentru disc: $F = \frac{2h\nu N_0}{c} \left(1 - \frac{2y}{f} \right) \pi R^2 = mg$ Se obține $N_0 = \frac{mg}{\frac{2h\nu}{c} \left(1 - \frac{2y}{f} \right) \pi R^2}$		0,5p		

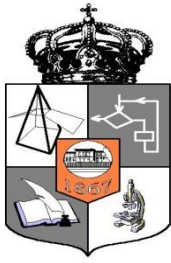

MINISTERUL EDUCAȚIEI
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BACĂU
COLEGIUL NAȚIONAL „FERDINAND I” BACĂU
Concursul Național Interdisciplinar
„Vrânceanu – Procopiu”
25 februarie 2023
FIZICA

BAREM DE EVALUARE
CLASA A XII-A

Subiect	2	Punctaj parțial	Punctaj total
3a	a1. xOy: La momentul $t > 0$: $y = h - g \frac{t^2}{2}$, $x = 0 = const.$ viteza mărului: $\vec{u} = \vec{u}_x + \vec{u}_y$, $u_x = 0$, $u_y = -gt$ acelerația: $\vec{a} = \vec{a}_x + \vec{a}_y$, $a_x = 0$, $a_y = -g = const.$ a2. $x'O'y'$: La momentul $t' > 0$: $y' = y = h - g \frac{t^2}{2}$ Dar $x' = \frac{x-vt}{\sqrt{1-\frac{v^2}{c^2}}}$, $x = 0 \Rightarrow t = \frac{-x' \sqrt{1-\frac{v^2}{c^2}}}{v} \Rightarrow$ Ecuția traiectoriei în raport cu nava: $y' = \frac{-g}{2v^2} \left(1 - \frac{v^2}{c^2}\right) \cdot x'^2 + h$ parabolă. Forma traiectoriei mărului din perspectiva lui $x'O'y'$ până la căderea pe sol: a3. Din $t = \frac{t' + \frac{vx'}{c^2}}{\sqrt{1-\frac{v^2}{c^2}}}$ și $x' = \frac{-vt}{\sqrt{1-\frac{v^2}{c^2}}}$ \Rightarrow legea de mișcare după $O'x'$: $x' = -vt'$ Înlocuind în ec. traiectoriei se obține legea de mișcare după $O'y'$: $y' = \frac{-g}{2} \left(1 - \frac{v^2}{c^2}\right) \cdot t'^2 + h$ Se observă că în raport cu $O'x'$ mărul se mișcă uniform ($a_{x'} = 0$) iar față de $O'y'$ mișcarea sa este uniform variată, accelerația fiind:	0,5p 0,5p	4p
		0,25p	
		0,25p	
		0,5p	
		0,25p	

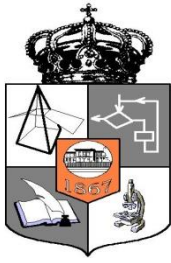

MINISTERUL EDUCAȚIEI
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BACĂU
COLEGIUL NAȚIONAL „FERDINAND I” BACĂU
Concursul Național Interdisciplinar
„Vrânceanu – Procopiu”
25 februarie 2023
FIZICA

BAREM DE EVALUARE
CLASA A XII-A

	$a_{y'} = -g \left(1 - \frac{v^2}{c^2} \right) = \text{const.}$ Legile de viteză în $x'O'y'$: după $O'x'$: $u'_x = -v = \text{const}$ după $O'y'$: $u'_y = -g \left(1 - \frac{v^2}{c^2} \right) t'$ a4. La atingerea solului: $y = 0 \Rightarrow t = t_c = \sqrt{\frac{2h}{g}}$ în xOy; $y' = 0 \Rightarrow t' = t'_c = \frac{\sqrt{\frac{2h}{g}}}{\sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}} \text{ în } x'O'y';$ Vitezele la sol în $x'O'y'$ vor fi: $u'_{x \text{ sol}} = -v \quad \text{și} \quad u'_{y \text{ sol}} = -g \sqrt{\frac{2h}{g}} \cdot \sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}$ Tangenta unghiului ascuțit dintre direcția de mișcare a mărului și sol în raport cu $x'O'y'$ este: $\text{tg} \theta' = \frac{ u'_{y \text{ sol}} }{ u'_{x \text{ sol}} } = \frac{\sqrt{2gh}}{v} \sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}$	0,25p 0,25p 0,25p 0,25p 0,25p 0,25p	
3b	Lumina se propagă cu aceeași viteză c în raport cu orice sistem de referință inerțial. Pulsul electromagnetic se propagă în linie dreaptă cu viteza luminii c față de $x'O'y'$ și este emis la momentul $t'_0 \text{ puls}$. Legile vitezei și de mișcare pentru pulsul electromagnetic în raport cu $x'O'y'$: $u'_{x \text{ puls}} = -c \cdot \cos \alpha'$, $u'_{y \text{ puls}} = c \cdot \sin \alpha'$ $x'_{\text{puls}} = -c \cdot \cos \alpha' (t' - t'_0 \text{ puls})$ $y'_{\text{puls}} = c \cdot \sin \alpha' (t' - t'_0 \text{ puls})$ Legile de mișcare pentru măr față de $x'O'y'$ sunt: $x'_{\text{măr}} = -vt'$ $y'_{\text{măr}} = \frac{-g}{2} \left(1 - \frac{v^2}{c^2} \right) \cdot t'^2 + h$ Condițiile de întâlnire puls-măr:	0,25p 0,5p 0,5p 0,5p 0,5p	3p

MINISTERUL EDUCAȚIEI
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BACĂU
COLEGIUL NAȚIONAL „FERDINAND I” BACĂU
Concursul Național Interdisciplinar
„Vrănceanu – Procopiu”
25 februarie 2023
FIZICA

BAREM DE EVALUARE
CLASA A XII-A

	$\begin{cases} x'_{puls} = x'_{m\ddot{a}r} \\ y'_{puls} = y'_{m\ddot{a}r} = \frac{h}{2} \end{cases}$ Rezolvând sistemul se obțin: - momentul de întâlnire: $t' = \sqrt{\frac{h}{g(1-\frac{v^2}{c^2})}}$, - unghiul sub care trebuie emis pulsul față de $O'x'$: $tg\alpha' = \frac{\sqrt{hg}}{2v} \sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}},$ - momentul la care este emis pulsul: $t'_{0\text{ puls}} = \sqrt{\frac{h}{g(1-\frac{v^2}{c^2})}} \left(1 - \frac{v}{c} \sqrt{1 + \frac{hg}{4v^2} \left(1 - \frac{v^2}{c^2} \right)} \right)$	0,25p	
		0,25p	
		0,25p	
3c	$a' = \frac{du'_x}{dt'} = \frac{du'_x}{dt} \cdot \frac{dt}{dt'}$ Utilizând: $u'_x = \frac{u_x - v}{1 - \frac{u_x v}{c^2}}$ și $dt = \frac{dt' + \frac{v dx'}{c^2}}{\sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}}$, $dt' = \frac{dt - \frac{v dx}{c^2}}{\sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}}$ și faptul că $u'_x = \frac{dx'}{dt'}, \text{ iar } a = \frac{du_x}{dt} \Rightarrow$ $a' = a \frac{\left(1 - \frac{v^2}{c^2} \right)^{\frac{3}{2}}}{\left(1 - \frac{uv}{c^2} \right)^3}$	0,5p	2p
		0,5p	
		1p	
		1p Oficiu	1p Oficiu